

„A MAGYAR GAZDÁK SORSA A VÁSÁRLÓK KEZÉBEN VAN”!

ÚJ INTÉZKEDÉSEKKEL ÖSZTÖNZIK A MEZŐGAZDASÁGI BERUHÁZÁSOKAT...

Dr. Nagy István agrárminiszter a szentesi Árpád-Agrár Zrt. területein, Farkas Sándor miniszterhelyettes, a térség országgyűlési képviselője, parlamenti államtitkár társaságában tett látogatása során számos aktuális intézkedést és törekvést ismertetett, amelyek mögött átgondolt és távlatokat érintő gondolkodás rejlik. Az üzemplátogatást és a cégvezetőkkel való megbeszélést követően, nyilatkozatában a magyar agrárium történetéről sem feledkezett meg, de a jövőt meghatározó lépésekre igen nagy hangsúlyt helyezett azzal, hogy milyen módon és eszközökkel lehetséges visszaadni a szakma becsületét, elismerését és elismertségét. A többi között kiemelte azt is, hogy a megfelelő árualappal, kiváló hozamokkal, a szakma iránti elkötelezettséggel és a mezőgazdaság megbecsülésével lehetséges az ágazat társadalmi elismertetése. Az aktuális pályázatokat, a források gyors és hatékony felhasználását is ismertette, rávilágítva mindazokra a hiányosságokra is, amelyek kulcsfontossággal bírnak az öngondoskodásban- és önellátásban, a biztonságos hazai termékek előállításában. Mint hangsúlyozta; „a magyar gazdák sorsa a vásárlók kezében van”.

(Interjú Dr. Nagy István agrárminiszterrel, 2020.05.30. – Both Ildikó) **Fotó: Arany Sándor Gábor**

A mai nap folyamán a versenyképességet és az összetartást hangsúlyozta leginkább. Mit kell ez alatt értenünk?

A legfontosabb kérdés ma – és a jövőt is abszolút ez határozza meg - , hogy mennyire vagyunk versenyképesek. Gondoljunk bele a magyar agrárium generációs kérdéseibe. Ha nem leszünk versenyképesek, akkor a fiataljaink nem azt érzékelik, hogy megéri dolgozni, befektetni, vállalkozni az agráriumban. Megéri a mindennapi erőfeszítés az agráriumban? Ha ők nem vállalkoznak rá, akkor ki fog? Ahhoz, hogy legyen jövője a magyar agráriumnak, mindenképpen növelnünk kell a versenyképességet. ***Ráadásul itt nagyon sok tartalékunk is van.***

(Dr. Nagy István és Dr. Csikai Miklós)

Amikor azt látjuk, hogy nyugat-európai vetélytársainkhoz képest csak 54%-on vagyunk az 1 hektáron megtermelt jövedelem mennyiségében, akkor látható, hogy ***van tartalék és van feladat is.*** Ezért létre kell hoznunk tervszerűen azokat a beruházásokat, amelyek növelik a hozzáadott értéket és azt a lehetőséget, hogy miként tudunk több bevételre szert tenni. Az látszik, hogy a magyar parasztember, a magyar gazdaság megtanult alapanyagot termelni. Kiválóak a hozamaink, hiszen sorra nyerjük a versenyeket, - tavaly Európában napraforgóból mi termeltük a legtöbbet 1 hektáron. A termőhely adottságaink, a technológiáink megfelelőek, de ma már nem az jelenti a versenyképességet és a jövedelmezőséget, hogy mennyi terem 1 hektáron, hanem hogy miként tudjuk feldolgozni, értékesíteni. Ehhez viszont szükség van tároló- és feldolgozó kapacitásra, értékesítési láncra, illetve olyan együttműködésre, amely segítségével tárgyalópartnerek, ármeghatározó tényezők lehetünk. Itt jön rögtön a feldolgozó- és az élelmiszeripar, illetve a kereskedelmi láncok kérdése. Nagyon sok egymásra épülő szerep van, emellett fontos a mérethatékonyság

kérdése is. Miként tudjuk ezt elérni? Az integráció elősegítése egy olyan feladat, amelyen dolgoznunk kell. Vagyis nem lehet, hogy egy-egy kistermelő álljon szemben a nagy felvásárlóval, a nagy értékesítési láncok képviselőivel, mert akkor soha nem tudja az érdekét kellően védeni és képviselni. Mindenképpen megfelelő árualapot szükséges létrehozni, ahhoz pedig integrálódni, együttműködni kell. A következő uniós ciklusban a termelői együttműködések segítése, támogatása kiemelt feladat lesz.

A fiatalok motiválása, az ágazat fenntarthatósága együttesen élvez prioritást. Az Árpád-Agrár Zrt. kiválóan motiválja a dolgozóit, fiatal mérnökeiket bérjuttatásokkal és a megbecsülés jeléül egyéb eszközökkel. Mi minden szükséges ahhoz, hogy hosszútávon ez a generáció fenntartsa azt, amit például itt, 60 évvel ezelőtt elődeink létrehoztak?

Megfelelő perspektíva!

Nyugodtan mondhatom azt, hogy a generációváltás kérdése is ez, hogy vissza tudjuk-e adni a mezőgazdasági termelésnek, az agráriumnak a becsületét. Ha sikerül megváltoztatni a sztereotípiát és a fiatalok látják azt, hogy az agrárium már nem csak sáros gumicsizmáról szól, hanem egészen másról, akkor vonzó lesz számukra az ágazat. Kevés biztosabb dolog van annál, mint, hogy amíg ember él a földön, addig ennünk és innunk kell. Ahhoz valakinek ezt az élelmiszert az asztalra kell tenni, és ez a gazdálkodók feladata. Vagyis az agrárium kiszámítható, biztonságos jövőt nyújt. Meg kell ismertetnünk a fiatalokkal, hogy milyen nagy lehetőségek rejlenek az automatizációban, a robotizációban, a digitalizációban, a precíziós gazdaságban. Ha csak az Árpád céget nézzük; milyen fejlett, évente, évtizedenként megújuló technológiákat alkalmaznak! Ezek az újdonságok vonzzák a

fiatalokat. Amikor elmondom nekik, hogy egy mai traktorban több precíziós technológia van, mint egy BMW autóban, akkor csak kerekedő szemmel néznek. Vagy, ha arról beszélek, hogy először mindig a mezőgazdasági gépekben alkalmazzák a fejlettebb technológiákat és csak később veszi át az autóiipar. Sok fiatal nem is gondol erre! Mert mi van még mindig a fiatalok képzeletében? A füstölgő, olajtól csöpögő, csattogó traktor, ami végigpöfög, a Pista bácsi, ahogy kikászálódik ebből a traktorból felemás öltözékben, és semmilyen társadalmi megbecsülése nincs. Ha nekem, miniszternek van fontos feladatom, akkor az az, hogy miként adom vissza a mezőgazdaság és a benne dolgozók becsületét. Azt a büszke paraszti életformát, amely a szabadsággal, a környezettel való együttműködéssel együtt jár. Hogy ő egy gazdálkodó ember, független és öntudatos. Nézzük végig a kultúránkat, történelmünket, hiszen ezt a független gondolkodó ember határozta meg, nem? A viselettől, a táncától, az étkezéstől, a kultúránktól kezdve, mindent. Ez a réteg hozott eredményt, ettől vagyunk magyarok. Nagyon fontos a termelői piac kérdése és az, hogy a kézműves termékeket erősítsük meg, tehát teremtsünk társadalmi bázist az agrárium számára. Bizony nagyon nagy szükség van a budai belvárosi ökopiacra, hogy jöjjenek az öntudatos polgárok, akarjanak egészséges, hazai élelmiszert vásárolni, találkozzanak az öntudatos parasztemberrel, aki büszke a termékére és kommunikáljanak, hiszen így tudják egymást megvédeni. Az egyik azzal, hogy a társadalmi megbecsülés következtében nyugodtan termelhet, a másik pedig tudja, hogy biztonságos élelmiszert vásárolhat és holnap is lesz étel az asztalán. De ehhez kölcsönös tiszteletre van szükség mind a két oldalról, amit erősíteni kell. Ha megvan a szükséges széles társadalmi bázis, akkor pedig fel kell építenünk az egész művet; feldolgozó üzemeket, élelmiszer előállítókat. A siker kulcsa szerintem abban van, hogy miből származik a termelő jövedelme,; csak abból az „X” hektár termőföldből, amin alapanyagot állít elő, vagy netán részese lehet egy olyan együttműködésnek, egy hálózatnak, amely felvásárolja a megtermelt javakat, amely feldolgozó üzemeket működtet, netán a feldolgozó üzemeltetésből származó haszonból akár kereskedelmi láncokat is vehet. Így nem csak a termelésből származó jövedelmen osztozik, hanem a kereskedeleméből és a feldolgozó haszonból is.

Mintegy reakcióként kapcsolódik egyik a másikhoz?

Én azt mondom, hogy gyakorlatilag ez a mostani apák, fiak, unokák, dédunokák sorozata. Körülbelül dédunoka szintig kell eljutnunk, hogy mondjuk a kereskedelmi láncok meglegyenek. Ezt szépen fel kell tudnunk építeni, mert végtelenül fontos dolog az, hogy generációról, generációra öröklődik a föld, hogy a fiaink beálljanak apáink örökébe. Sokkal nehezebb viszont valakit arra készíteni, hogy Karácsony szent napján is keljen fel és etesse meg a jószágot, aki egyébként választhatná azt a tevékenységet is, hogy home office-ban dolgozik, mondjuk az informatika területén. Természetesen tiszteletre méltó feladat az is, de szükség van arra, hogy valaki minden nap megetesse a jószágot, ha nem tenné, nekünk sem lenne semmi az asztalon. Sokkal nagyobb esély van arra, hogy apáink fiai, akik ezt látják, természetesnek veszik és beállnak, csinálják, mint hogy kívülről keressünk dolgozót. Ahhoz viszont, hogy a fiúk beálljanak apáik örökébe, olyan jövedelmi viszonyokat és anyagi biztonságot kell teremteni az agráriumban, amely lehetővé teszi,

hogy jöjjenek. Ezért hoztuk létre a krízisbiztosítási rendszert, mint egy negyedik lábát az agrárbiztosításoknak.

A hazai mezőgazdasági kockázatkezelés az egyik legfejlettebb az EU-ban. A növénytermesztés időjárási kockázatait egymásra épülő elemeivel, három pillérrel kezeli (agrárkár-enyhítés, növénybiztosítási díjtámogatás, országos jégkarmérséklés). Az új, negyedik pillér bevezetésével a termelőknek lehetőségük lesz a piaci zavarokból, áresésekből vagy állat- és növénybetegségekből fakadó veszteségeiket is biztosítani. A krízisbiztosítási rendszerben való részvétel önkéntes. Ez egy nagyon fontos kérdés és itt ismét visszakapcsolódunk a versenyképességhez, hiszen ez tudja biztosítani azt, hogy generációváltással, hosszú távú, biztonságos termeléssel tervezhessenek a gazdák.

Az elmúlt 2,5 hónap bizonyos szempontból lelassított, de az élet számos területének újragondolásában éppen annyira, ha nem még jobban fel is gyorsított minket. Melyek a legfontosabb és gyors intézkedések, amelyek az ágazatot segítik?

A koronavírus- járvány megmutatta az erősségeinket és rávilágított a gyengeségeinkre is. Az erősségünk az, hogy ütésálló a mezőgazdaság, képesek voltunk olyan nyomásoknak is ellenállni és teljesíteni, amikor március 14-én, azon az egy szombati napon háromszor annyian és annyit vásároltak az emberek, mint a karácsonyi nagy bevásárláskor. A polcon volt áru másnap is. 25 millió ember ellátására vagyunk képesek. Ugyanakkor látjuk azt, hogy az importfüggőséget, - ami az agráriumban bizony azért erős-, ki kell tudni váltani.

Az Ön szava sokat jelentett a gazdák életében, akik abban a pillanatban egy picit elkeseredettek voltak.

Igen, nem véletlenül kezdtem országjárásba és nem véletlenül éreztem úgy, hogy valóban veszély van. Ugyanakkor azt is érzékelttem, hogy vannak olyan feladatok, amit nem lehet máskor elvégezni. Nem tudtam máshogyan üzeni, mint azt, hogy áldozatot kell hozni és meg kell csinálni a munkát. Én magam is kimentem a szántóföld közepére találkozni a gazdákkal és köszönetet mondani nekik. Nagyon hálás vagyok azért, hogy jöttek és vetettek, akkor, amikor kellett, hogy majd most, amikor elmúlik a veszély, aratni is tudjunk. Elmentem feldolgozóüzemekbe is és nagyon megható érzés volt látni, ahogyan ott állnak egymás mellett az emberek. A húsparban, a tejparban, a téztafeldolgozó üzemben ment a munka minden nap. Ott álltak hajnal 6 órától, este 10 óráig váltott műszakban és mindenki tette a dolgát. Ez nagyon fontos volt. Nekünk közben intézkedni kellett, mert elakadt a határon a növényvédő szer, vagy például a tejes-doboz kupakja, és nagyon sok olyan takarmány-kiegészítő anyag, amire szükség volt ahhoz, hogy komplett legyen a takarmány. Azt látjuk, hogy az importfüggőségeinket csökkenteni kell. Még mindig sok százezer kismalacot hozunk hízlalás céljából Magyarországra. Tehát nincs elég hízóalapanyag itthon, Dániából, Belgiumból kell hozni. Akkor fogalmazódott meg bennem az az elhatározás, hogy bizony a járványveszély következtében kell hoznunk olyan védelmi intézkedéseket, stratégiai döntéseket, amelyek a magyar agráriumot még stabilabbá és ütésállóbbá teszik. Ezért hirdettünk egy új mezőgazdasági beruházási pályázati csomagot 80 milliárd forint értékben. Ebből 50 milliárd forinttal részesedik a teljes állattenyésztési ágazat, a kertészeti ágazat számára pedig 30 milliárd forint pályázati forrás nyílik meg. Ebből támogatható lesz az üveg és fóliaborítású növényházak építése, korszerűsítése, vagy például a zöldség-gyümölcs hűtőházi kapacitások, hűtőtárolók és zöldségtárolók építése. Mindkét esetben a projektenként elnyerhető támogatás maximális összege az eddigi 500 millió forint helyett 2 milliárd forint lesz. A Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetett öntözésfejlesztési pályázatok támogatási összegének felső határa 500 millió forintról szintén 2 milliárd forintra emelkedett projektenként. ***Célunk az volt, hogy ösztönözzük azokat a beruházásokat, amelyek stratégiai jelentőségűek és olyan szintet hoznak számunkra, amely biztonságossá teszi a mindennapos ellátásunkat.*** Hiszen, ha a határok lezáródnak, akkor azért bajban vagyunk. Tehát önfenntartónak kell lenni, szükséges olyan intézkedéseket hozni, amelyek mindezt segítik és lehetővé teszik. Ezért szeretnénk a kertészetben is ösztönözni a beruházásokat, hogy minél inkább kiszorítsuk az importot, és teljeskörűen önellátóak lehessünk a primőr zöldség terén is. ***Ez szerintem kifejezetten hasznos lesz az elkövetkező időkben, a 25 milliárd forintos gazdaságélénkítő csomagunk is pont ezt a célt szolgálja. Júniusban meghirdetjük az első részét, július elején a másodikat és július végén a harmadikat, az első részt augusztusban már szeretnénk kifizetni. Az a szándékunk, hogy ezeket a forrásokat nagyon gyorsan visszapörgessük a gazdaságba. Ez egy olyan új kezdet, amely nagyon nagy mértékben segíti az ágazat versenyképességét.***

Van egy nagyon fontos dolog, amiről szólni kell. ***A magyar gazdák sorsa a vásárlók kezében van.*** A vásárlás tudatossága nagyon-nagyon fontos. Akkor, amikor döntenünk kell, hogy melyik paprikát válasszuk: egy spanyolt, marokkóit, vagy éppen egy szentesit, akkor az nem csak azon múlik, hogy melyik 2 forinttal olcsóbb, hanem arról is döntünk, hogy a

hazai gazdaságot és sok ezer magyar ember munkahelyét védjük-e meg. Arról nem is beszélve, hogy sokkal finomabb, biztonságosabb és sokkal egészségesebb egy hazai terméket választani, mint a sok ezer kilométerről idehozott árut, amiről nem tudjuk, hogy milyen körülmények között termelték. Nem tudjuk, milyen növényvédő szereket használtak, arról nem is beszélve, hogy a több ezer kilométeres utaztatás során mennyi idő telik el, és ezalatt milyen mértékben változik meg az adott áru minősége, beltartalma a hazaihoz képest. Gondoljunk bele a földieper problémájába; leszedik Marokkóban, majd utaztatják világszerte, mire a vásárlóhoz jut. Eltelik egy hét, két hét! Milyen íze van annak, milyen zölden kellett leszedni? Milyen kényszerű érössorozatnak kellett bekövetkezni, hogy egyáltalán a magyar piacig úgy elérjen, hogy míg hazaviszem, ne rohadjon szét? És akkor azt mondjuk, hogy drága a magyar eper? Nem az a drága, amit aztán nem tudok jóízűen megenni?

Az a drága, amit kidobunk!

Sok összetevője és nagyon fontos szerepe van annak, hogy tudatosan vásároljunk, keressük a magyar terméket, hiszen ezzel a magyar gazdaságot, a magyar munkahelyeket, és sok ezer magyar család életét védjük. Ezért is írtam levelet a kereskedelmi láncok vezetőinek, és kértem őket arra, hogy olyan kereskedelmi politikát alkalmazzanak, amely előtérbe helyezi a magyar termékek polcra jutását. Szükség van a magyar termelőre, de ha tönkreteszik, akkor nem fog tudni előállítani. Meg kell találnunk a kölcsönös együttműködés lehetőségét, az „élni és élni hagyni” szellemében. Azt látom, hogy van erre fogékonyság és azt remélem, hogy tudunk olyan szabályokat, kényszerítő eszközöket is beilleszteni, amelyek segítségével a kiskereskedelmi láncok egyre inkább előtérbe helyezik a magyar terméket, ezzel pedig biztonságba a magyar gazdaságot.

A mai napon látottak mire ösztönzik Önt és mi az, amit ebből magával visz?

Nagyon fontos dolognak tartom azt, hogy ilyen élményeim legyenek. A személyes tapasztalat a gondokról és az örömeikről meghatározzák az ember mindennapi életét. A mostani látogatásom során az fogalmazódott meg bennem, hogy érdemes küzdeni, megéri csinálni. Hiszen 60 év munkája, egyik téglá, egyik döntés épül a másikra, generációk váltják egymást és képesek együttműködni, olyan értéket teremteni, ami nem csupán Magyarországról látszik, hanem európai szintű elismerésre érdemes. Azt kell mondjam, hogy nem is az az érték csak, amit látunk az üvegházakban, a fóliasátrakban, vagy az épületekben megvalósulni, hanem az a szellemi potenciál, az a humán erőforrás, amely övezi ezt a céget, amely évek, évtizedek során kialakult.

Ahogy felépítették ezt a gazdaságot, ahogy az utánpótlást nevelik és megbecsülik a kétkezi embert. Pontosan tudják, hogy egy-egy üvegházban kik és hogyan végzik a munkájukat és évtizedek óta, akár a kezdetektől itt dolgoznak. Na, ez az, ami igazából érték, és ha az a kérdés, hogy mi az, amire igazán büszkék lehetnek, akkor pontosan ez. Mindez nem csak azon múlt, hogy sikeresen pályáztak, jó döntéseket hoztak, hanem azon is, hogy figyeltek a humán erőforrásra, mind a szellemi kapacitásban, mind pedig a fizikai erőben. **Megbecsülték az embert, ez a sikerük titka!** Akkor, amikor valaki Árpados terméket, szentesi paprikát vásárol, akkor mindig ezt a bölcs döntést támogatja és azt, hogy itt, a XXI. században, Magyarország területén és Európában is meghatározó kertészeti tevékenység fog folyni a jövőben is.

Szerző: Both Ildikó;

Fotó: Arany Sándor Gábor

Kapcsolat: gold.both@gmail.com; Web: arpad.hu; facebook: [arpadagrarzrtkerteszet](https://www.facebook.com/arpadagrarzrtkerteszet)

Budapest, 2020.06.04.